

KOORDIRRIGENTE W. BIL-DEN HOLLANDER

„Het instampen van orgellessen haatte ik”

HAAMSTEDE - Een muzikale duizendpoot, geboren in Breda, neergestreken in Haamstede en met haar wortels in Bruinisse: „Als ik in Bruinisse kom dan voel ik: hier liggen mijn wortels! Gek hè?” Een kennismaking met Willie Bil-den Hollander, geboren 2 september 1953 in Breda en op Schouwen actief als organiste van de Grote of Sint Nicolaas Kerk in Brouwershaven en dirigente van de koren Een naam is onze hope uit Nieuwerkerk, het Hervormd Kerkkoor uit Zierikzee en het Vocaal Ensemble eveneens uit Zierikzee. Verder geeft ze les aan de muziekschool en verzorgt ze nog wat privé-lessen.

„In Bruinisse heb ik een groot deel van mijn jeugd doorgebracht, want iedere vakantie was ik bij mijn tante daar te vinden. Het water heeft me altijd getrokken. Als ik het moeilijk heb wil ik langs het water zwerven, dat geeft me rust. Zeeland is altijd mijn ideaal geweest. Ik wilde ook met een Zeeuw trouwen, dat stond vast.” Willie stamt uit een gereformeerd gezin met vier kinderen. Haar muzikaliteit werd daar aanvankelijk nauwelijks opgemerkt. Het harmonium vormde in haar jeugd nog een recreatief middelpunt in een familie. Iedere zondag werd er uit Johannes de Heer gezongen en Willie ging op orgellessen. Ordentelijk lesjes instampen, een half uur per dag. „Mijn moeder zat achter haar verstelwerk en hield me in het oog, op de minuut af een half uur en geen seconde korter. Oh, wat haatte ik dat”, griezelt ze nu nog. „Zonde van de tijd geweest, het had niets met muziek te maken.” Ze hield die lessen toch zeven jaar vol en toen ze 15 was stuurden haar ouders haar naar de muziekschool.

Ze bleek meer in zich te hebben dan alleen maar klakkeloos lesjes reproduceren. „Ik kreeg het advies naar het conservatorium te gaan. Maar nooit was ik me bewust van een extra aanleg, want ik ben altijd nogal naïef en impulsief geweest. Misschien omdat ik altijd overal de jongste was, ik ben een vroege leerling.”

Al op 14-jarige leeftijd viel ze in voor zieke organisten. „Mijn eerste kerk was in Drimmelen. Mijn moeder was op van de zenuwen en ik moest daar alleen om lachen. Ik begreep niet waar ze zich zo druk over maakte. Ik hoefde alleen te spelen wat er voor mijn neus stond.”

Cursus

Toen ze zestien was volgde ze in Scheveningen haar eerste cursus koördirectie en ook daar was ze weer de jongste. „Die cursus deed ik naar aanleiding van mijn functie als organiste bij het jeugdkoor van de kerk. Onze dirigent had vier koren onder zijn hoede.

Hij had mij onder allerlei moeilijke omstandigheden bezig gezien en vroeg mij als vaste begeleider. Ik kan nu eenmaal goed met noten omgaan en ik deed altijd dingen zonder me af te vragen wat de gevolgen zouden zijn. Zo kwam ik op mijn achttiende met nogal wat bagage op het Brabants Conservatorium in Tilburg. Ik keek er huizenhoog tegen op, bang dat ik misschien geen goede basis zou hebben.

De leerstof bleek op een lager niveau te liggen dan ze had verwacht. De 6-jarige conservatoriumopleiding verliep gesmeerd. Willie verdiepte zich in die periode in moderne en klassieke muziek, maar haar voorkeur ging uit naar de Romantiek (ongeveer 1880). Haar hoofdvak was orgel, als bijvak koos ze piano.

Hoe ging dat met je eerste eigen koor?
„Toen ik voor het eerst mijn eigen koor onder mijn hoede kreeg raakte ik in paniek. Dat red ik niet, dacht ik. Elke keer zal ik weer iets nieuws moeten verzinnen, wat moet ik in vredesnaam steeds met hen doen. Nu we acht jaar verder zijn, weet ik, dat ik me daar niet druk over had hoeven maken. Koren hebben voor mij de uitdaging, dat ik steeds opnieuw een middenweg moet zoeken tussen muzikaal bezig zijn en het samen toch gezellig hebben. Ik voel me altijd heel sterk betrokken.

Dat maakt dat je beter funktioneeret. Ik word meegesleept en zeg dan wel eens dingen tegen mensen die kwetsend zijn. Ik dien dan te veel de muziek, ben te impulsief, daar heb ik dan achteraf vaak spijt van.”

Troetelkind

Het Vocaal Ensemble is haar troetelkind. Ze richtte het op in april 1987. Ze selecteerde twaalf mensen. „Het was een jarenlange droom van me, om de afwerking zoals ik die graag zou willen, tot zijn recht te laten komen. Voorwaarde die ik aan de leden stelde was, dat ze noten konden lezen en zelfliederen in konden studeren. Ik hoef nu niet zo veel tijd te besteden aan 'noten stampen'. Het geheel funktioneert goed. Het is precies wat ik me er van voorstelde. Als we uitvoeringen geven zal blijken of er publiek voor is, maar dat is niet een eerste voorwaarde”.

Hoe combineer je werk en gezin?

„Er is die eeuwige controverse tussen het werk en het gezin. Als je in je gezin bent wil je naar je muziek en andersom.” Op het conservatorium kreeg Willie het al te horen: „Je bent goed genoeg voor een carrière, maar als je trouwt maak je een keuze en ga je beperken.” En ze kwam die Zeeuw tegen, die ze al in haar achterhoofd had. Willie heeft hem vooraf gewaarschuwd met de woorden: „Als je een vrouw zoekt zoals jou en mijn moeder, zoek dan nog even door.”

Ze meent dat vrouwen van haar generatie niet meer zo doelgericht naar het huwelijk zijn gestuurd. Ze vindt: „Je moet doen waar je plezier in hebt, als je graag huisvrouw wilt zijn, dan moet je dat doen.” Haar man en zij hebben de taken in huis en de zorg voor de drie dochters verdeeld. „Als de kinderen groot zijn hoop ik verder koördirectie te gaan studeren”, zegt ze. „Ik heb altijd honger om meer te weten, want ik wil alle facetten van mijn vak leren kennen.”

Willie Bilden Hollander